

Svar på skriftligt spørgsmål SSS 119/2019 rd

Svar på skriftligt spørgsmål om att retroaktivt bevilja beväringarnas extra försäkringsskydd till förmånstagare till beväringar som har omkommit i olyckor när de gjort sin lagstadgade militärtjänst samt till beväringar som skadats och invalidiserats i olyckor

Till riksdagens talman

I det syfte som anges i 27 § i riksdagens arbetsordning har Ni, Ärade talman, till den minister som saken gäller översänt följande skriftliga spørgsmål SS 119/2019 rd undertecknat av riksdagsledamot Arja Juvonen /sf:

Vad ämnar regeringen göra för att retroaktivt bevilja tilläggsförsäkringsskydd åt förmånstagare till beväringar som omkommit i olyckor eller åt beväringar som skadats eller fått bestående men då de fullgjort sin lagstadgade värnplikt?

hur säkerställer regeringen att de beväringar som före 1 januari 2019 varit med om och skadats i olyckor samt de beväringar som fått bestående men och som fullgör sin värnplikt får tillräckliga utkomster och rehabilitering och

på vilket sätt tar regeringen i betraktande närstående till beväringar som avlidit, skadats eller fått bestående men i olyckor?

Som svar på detta spørgsmål anför jag följande:

Lagen om ersättning för olycksfall i militärtjänst och tjänstgöringsrelaterad sjukdom och lagen om ekonomiskt stöd efter värnpliktigs död ändrades i början av 2019 så att den som får bestående men vid fullgörandet av värnplikt eller civiltjänst har rätt till en ny engångsersättning. Nära anhöriga till den som avlidit till följd av olycksfall i militärtjänst eller tjänstgöringsrelaterad sjukdom har rätt till en ny engångsersättning som motsvarar en livförsäkring. Ändringarna gäller också kvinnor som fullgör frivillig militärtjänst. En ny engångsersättning betalas till beväringar som drabbas av bestående men till följd av en sådan skada eller sjukdom som berättigar till ersättning för olycksfall i militärtjänst eller tjänstgöringsrelaterad sjukdom. Engångsersättningens maximala belopp är 210 000 euro.

Nära anhöriga till den som avlidit under beväringstjänsten till följd av olycksfall i militärtjänst eller tjänstgöringsrelaterad sjukdom har rätt till en engångsersättning som motsvarar en livförsäkring. Ersättningens belopp är 200 000 euro till den avlidnas make eller maka och 40 000 euro till den avlidnas barn. Om den avlidna beväringen saknar make, maka eller barn har beväringens föräldrar rätt att få en engångsersättning på 20 000 euro.

Frågeställaren föreslår att lagarna ska tillämpas redan från början av 2017.

Svar på skriftligt spørgsmål SSS 119/2019 rd

Förmånslagar stiftas nästan utan undantag, som även i detta fall, för att gälla tiden efter att de träder i kraft. I regeringens proposition uppskattades att de nya lagarna kommer att öka på ersättningskostnaderna med cirka 2,5 miljoner euro per år. Retroaktiv betalning för händelser från början av 2017 skulle därför även innebära att statsbudgeten skulle behöva ett tilläggsanslag på åtminstone cirka 5 miljoner euro.

I ett sådant fall ska det även tas i betraktande att de som inte berörs av de nya lagarna inte blir utan ersättningar. Statskontoret har lagstadgat ansvar för ersättningar vid olycksfall som beväringar drabbats av. Enligt lagarna ersätts kostnader som förorsakas av men, sjukvård och medicinsk rehabilitering till fullt belopp. Till hälso- och sjukvårdssystemets uppgifter hör att ordna själva vården och rehabiliteringen. På grund av bestående olägenheter som orsakas av men betalas utgående från invaliditetsklass antingen en fortlöpande ersättning eller ett engångsbelopp (enersättning) som är ett specificerat belopp. Om arbetsoförmågan fortsätter efter tjänstgöringen betalas en dagpenning för det första året och olycksfallspension på grund av längre arbetsoförmåga. Om arbetsförmågan är nedsatt och sysselsättningen förutsätter yrkesinriktad rehabilitering ersätts även rehabiliteringen. På grundval av bestående hjälpbehov beviljas ett särskilt vårdbidrag (tidigare mentillägg). Med anledning av dödsfall betalas begravningsbidrag samt familjepension till änkan/änklingen och barnen.

Det viktigaste är att beväringarnas skyddsnät redan innan de senaste lagändringarna var starkt i händelse av bestående men eller insjuknande. Detta har varit och är fortfarande ett viktigt mål för regeringen. I praktiken arbetar Statskontoret och försvarsmakten fortlöpande för att skadade beväringar ska beviljas de förmåner och tjänster som de är berättigade till i rätt tid.

Som frågeställaren konstaterar, har hon i samband med behandlingen av RP 122/2018 tillsammans med ledamot Veronica Rehn-Kivi (sfp) föreslagit (LM 48/2018 rd) det hon nu ställer spørgsmålet om. Propositionen förkastades i riksdagens plenum. Regeringen ser inget behov av att föreslå ändringar i frågan som nyligen uttryckligen beslutits med en majoritet.

Helsingfors 2.10.2019

Social- och hälsovårdsminister Aino-Kaisa Pekonen